

Zadeva: Odziv MKGP na pripombe iz javne razprave strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023-2027, ki je potekala od 2. julija do 15. avgusta 2021

Na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: ministrstvo) intenzivno nadaljujemo s pripravo strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023-2027 (v nadaljevanju: strateški načrt) in ga usklajujemo z javnostjo ter s ključnimi partnerji. Gre za izredno pomemben programski dokument, ki bo določal razvoj kmetijstva, živilstva, gozdarstva in podeželja v naslednjem programskem obdobju.

Ministrstvo se zaveda pomembnosti sodelovanja deležnikov v okviru priprave strateškega načrta. Sodelovanje z zainteresirano javnostjo in ključnimi deležniki je zahteva, ki izhaja iz bodočega pravnega okvira za pripravo strateških načrtov. Tako je od 2. julija 2021 do 15. avgusta 2021 potekala že druga javna razprava, v kateri so bili objavljeni predlogi posameznih vsebin strateškega načrta, in sicer povzetek analize stanja, opredeljene potrebe, intervencije, finančni razrez, zneski na enoto in kazalniki učinka. Z javno razpravo, ki je le eden v nizu dogodkov v okviru priprave omenjenega dokumenta, smo želeli poudariti vključujoč pristop, ki ga vodi ministrstvo do vseh deležnikov, in na visoke standarde, ki smo si jih postavili glede transparentnosti našega delovanja in procesa priprave strateškega načrta.

V okviru javne razprave je imel vsak možnost podati predloge in pripombe na objavljeno gradivo, tako v okviru javnih posvetov kot tudi pisno. Vsem, ki ste se odzvali na našo pobudo za sodelovanje, se iskreno zahvaljujemo, prav vsak odziv za nas šteje.

Javni posveti po slovenskih regijah

V času javne razprave smo organizirali 9 javnih posvetov po regijah, in sicer v Celju, Postojni, Moravskih Toplicah, Novem mestu, Cerkljah na Gorenjskem, Ljubljani, Hočah, Bukovici in Slovenj Gradcu. S tem smo se želeli čimbolj približati našim uporabnikom, kmetom, prebivalcem podeželja in vsem, ki jih vsebine zanimajo. Skupno se je javnih posvetov udeležilo 370 udeležencev. Vsa predstavljena gradiva so objavljena na spletni strani www.skp.si in na spletni strani ministrstva.

Prejeti predlogi in pripombe

Na javnih posvetih so bile najpogosteje izpostavljene naslednje teme: prenos sredstev iz I. v II. steber SKP, kapica oziroma regresija za neposredna plačila, ciljna vrednost ekološko kmetovanje, točkovanje in regresija OMD plačil, vavčersko svetovanje, sredstva za LEADER, LAS kot upravičenci, višina podpore za krave dojilje, razširitev ukrepa dobrobit živali, vključitev integrirane pridelave in ohranitvenega kmetijstva, naložbene intervencije, najvišji znesek podpore v programskem obdobju, višina stopnje podpore, omejitev prijave posameznega upravičenca na javni razpis za naložbo z istim namenom, iskanje alternativnih virov financiranja za ne-kmetijske vsebine, struktura in obseg dokumenta, doseganje spodnjega vstopnega praga za mlade kmete in upoštevanje prihodka, ki ga omogočata gozd in dopolnilne dejavnosti.

V okviru javne razprave smo prejeli več kot 90 pisnih predlogov in pripomb. Najbolj pogosto so bile izpostavljene naslednje vsebine: OMD, ekološko kmetijstvo, naložbe, prenos sredstev, proizvodno vezane podpore, struktura dokumenta, kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (v nadaljevanju: KOPOP), LAS, shema za podnebje in okolje (v nadaljevanju: SOPO), dobrobit živali, mladi kmetje, gozdarstvo, pristop LEADER/CLLD, majhne kmetije, sektorske intervencije (čebelarstvo, vino, ...), vavčersko svetovanje itd.

Med deležniki, ki so podali pisni odziv, jih je bilo največ iz raznih združenj, zbornic, društev, zavodov ipd., med katerimi so tudi tista, ki so del delovnih skupin ministrstva za pripravo strateškega načrta, nadalje kmetov posameznikov, predstavnikov LAS-ov, občin in ministrstev. Največ deležnikov je izhajalo iz področij kmetijstva, podeželja in okolja, nekaj pa tudi iz področja gozdarstva.

Odziv na predloge in pripombe

Vse prejete predloge in pripombe smo na ministrstvu skrbno pregledali in proučili ter jih smiselno upoštevali pri pripravi novega dokumenta. Prvi odziv na podane pripombe v okviru javne razprave je ministrstvo podalo že na sejmu AGRA 2021 konec meseca avgusta.

Bistveni dogovori, sprejeti po zaključku javne razprave so, da prenosa sredstev v višini 150 milijonov evrov iz prvega v drugi steber ni ter da je Republika Slovenija zagotovila dodatnih 100 milijonov evrov nacionalnih sredstev za drugi steber, s čimer bomo lahko odgovorili na ključna vprašanja v okviru dobrobiti živali, prilagajanja na podnebne spremembe ter posodabljanja kmetijskih gospodarstev in živilsko-predelovalnega sektorja.

Glede same strukture dokumenta je treba poudariti, da je le-ta določena s strani Evropske komisije in je enaka za vse države članice. Bo pa zaradi lažjega razumevanja pripravljen povzetek s ključnimi informacijami za najširšo javnost.

Sprejeta je bila tudi odločitev, da se ukinejo plačilne pravice ter da se uvede stopnja podpore za vse naložbene ukrepe od 30 % do 50 %, razen za podnebne naložbe do največ 75 %. Ohranitveno kmetijstvo ne bo samostojna podintervencija ampak se bo deloma naglasilo v okviru SOPO, s shemami: konzervirajoča obdelava tal, naknadni posevki in podsevki, pestrost kmetijskih rastlin in skozi kolobar v KOPOP. Integrirana pridelava pa bo del strateškega načrta. Sprejeti so bili še naslednji dogovori: ciljna vrednost površin pod ukrepom ekološko kmetovanje bo 18 %, pri standardnem prihodu se bo upošteval tudi dohodek iz gozdarstva in dopolnilnih dejavnosti, iz strateškega načrta pa se bo črtala intervencija vavčersko svetovanje. V proizvodno vezane podpore bodo vključeni sektorji za rejo govedi, krave dojilje, mleko v gorskem območju, reja drobnice in beljakovinske rastline. Glede proizvodno vezane podpore pri kravah dojiljah je bil sprejet pogoj za vstopni prag dve kravi dojilji. Pri proizvodno vezani podpori za rejo govedi, ki vključuje bike in telice, se uporabi pogoj rojeno, vzrejeno in zaklano v Sloveniji ter vstopni prag dve govedi. V okviru proizvodno vezanih podpor ne bo delitve glede na višino točk OMD. Namesto »kapice« na neposrednih plačilih se bo uporabila degresija na osnovno plačilo, od zadnje tranše naprej pa se uporabi stopnja znižanja v vrednosti 40 %. Maksimalni znesek v celotnem programskem obdobju na upravičenca bo za investicije v primarnem oziroma kmetijskem sektorju enak za vse pravne oblike vlagateljev. Maksimalni znesek v celotnem programskem obdobju na upravičenca za investicije v živilsko-predelovalnem sektorju pa bo sledeči: za kmetije in mikropodjetja 1,5 milijonov evrov, za mala podjetja 3 mio evrov ter za srednja in velika podjetja 5 milijonov evrov. V okviru ukrepa LEADER so se sredstva znižala za 7,8 mio EUR, še vedno pa je zagotovljen obvezni delež sredstev, in sicer najmanj 5 % EU EKSRP sredstev (»ringfencing«). Prav tako smo prevetrili intervencije.

Nadaljni koraki

V oktobru je potekala dopolnitev strateškega načrta, priprava in usklajevanje okoljskega poročila, delo z evalvatorjem in neformalno usklajevanje z Evropko komisijo. S 4. novembrom 2021 se prične širša o celotnem strateškem načrtu. V sredini novembra 2021 bo stekel tudi proces usklajevanja v okviru postopka celovite presoje na okolje. Še naprej bodo potekali tudi sestanki delovnih skupin in drugi sestanki ter srečanja in predstavitve. Predvidoma v decembru 2021 se bo s predlogom strateškega načrta seznanila Vlada RS, do konca leta pa bo predlog tega dokumenta predložen v uradno odobritev na Evropsko komisijo. Začetek izvajanja strateškega načrta je trenutno predviden s 1. 1. 2023.